บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำเสนอเกี่ยวกับวิธีการศึกษา ได้แก่ (1) รูปแบบของการวิจัย (2) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (4) การเก็บรวบรวมข้อมูล (5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล ตามรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค/กระบวนการ ระดมพลังสร้างสรรค์ Appreciation Influence Control: AIC ตามแนวคิดของวิลเลี่ยม อี สมิธ (Smith, W. E., 2009: 135) เข้ามาเป็นส่วนสำคัญต่อการกำหนดแนวทางดำเนินงานเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ผ่านเทคนิค/กระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลอาชีพและกลุ่มอาชีพชุมชนและแสวงหากิจกรรมความโดดเด่นของกลุ่มอาชีพรวมทั้งข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนที่นำไปสู่การเป็นต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวชุมชน 2) การระดมพลังสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสนอรูปแบบ/สถานที่ของกลุ่มอาชีพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และ 3) ลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบอย่างเป็นรูปธรรม ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การสร้างการรับรู้ (Appreciation: A)

1. การศึกษาข้อมูลกลุ่มอาชีพชุมชนและแสวงหากิจกรรมความโดดเด่นของกลุ่มอาชีพเพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลสำคัญจากการศึกษาและลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับการตอบวัตถุประสงค์ข้อมูลกลุ่มอาชีพชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

1) การศึกษาเอกสาร เป็นการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพชุมชนจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ ตำรา งานวิจัย บทความวิจัย ข้อมูลจากสื่อสารสนเทศทางอินเตอร์เน็ต เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนโดยเฉพาะการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

2) การศึกษาในพื้นที่ เป็นการศึกษากลุ่มอาชีพชุมชนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปฐมภูมิโดยการลงพื้นที่ศึกษากลุ่มอาชีพชุมชนที่ยังคงมีอยู่และคงความโดดเด่นทางภูมิปัญญาท้องถิ่นและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ศึกษาข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เป็นรายหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15 จำนวน 15 หมู่บ้านในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence: I)

2. การระดมพลังสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสนอรูปแบบ/สถานที่ของกลุ่มอาชีพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน สำหรับการตอบวัตถุประสงค์การพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนและการนำเสนอกลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยนำเทคนิค/กระบวนการ AIC มาประยุกต์ใช้ ได้แก่

1) การประชุมกลุ่มใหญ่ครั้งที่ 1 เพื่อการสร้าง รูปแบบหรือภาพการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนร่วมกันในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยนำข้อมูลสำคัญของกลุ่มอาชีพที่ศึกษารายหมู่บ้านนำมาพิจารณาร่วมกันในการประชุมใหญ่ เพื่อวางแนวทางพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนที่พึงประสงค์ต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กำหนดระยะเวลา 1 วัน วันศุกร์ที่ 24 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องประชุมชั้น 2 องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

2) การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 เพื่อหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนากลุ่มอาชีพชมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ในการกำหนดเทคนิค วิธีการและเป้าหมาย ในการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และร่วมกันกำหนดกิจกรรม เพื่อเสนอกลุ่มอาชีพต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยกำหนดช่วงตามวันเวลาและระยะเวลาที่เหมาะสม คือ กำหนดระยะเวลา 1 วัน วันพุธ ที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องรับรององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และจัดกิจกรรมนำร่องพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน จากกลุ่มอาชีพชุมชนศิลปะการแสดงละครชาตรีต้นแบบ ด้วยการท่องเที่ยว “One Day Trip: “ท่องเที่ยวชุมชนชมดงละครชาตรี” กำหนดเวลา 1 วัน คือ วันอาทิตย์ที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ณ สถานที่ตั้งละครชาตรีในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 3,4 และหมู่ที่ 5 ในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สร้างการพัฒนาสู่การปฏิบัติ (Control: C)

3. ลงสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบอย่างเป็นรูปธรรม ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน สำหรับตอบวัตถุประสงค์การวิเคราะห์การพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

1) การประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 2 เพื่อวางเนื้อหาหรือรูปแบบในการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยกำหนด ในวันที่ 5-6 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ณ สำนักงานวิสาหกิจชุมชนบางปลานวัตวิถี ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2) ปฏิบัติการในพื้นที่ เพื่อนำเนื้อหาหรือรูปแบบจากการประชุมกลุ่มย่อยลงในพื้นที่หรือสถานที่ตามความสมัครใจของกลุ่มอาชีพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานในพื้นที่ภายในเดือนเมษายน พ.ศ. 2564

โดยผู้มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการให้ข้อมูลสำคัญและร่วมการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจำนวนทั้งหมด 75 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants Groups) ในการให้ข้อมูลสำคัญและร่วมการพัฒนากลุ่มอาชีพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยแยกประเภทข้อมูลสำคัญของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวนทั้งหมด 75 คน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 43 คน ได้แก่

1) ผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน หัวหน้ากองสวัสดิการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน สมาชิกสภาตำบล จำนวน 2 คน เกษตรอำเภอเมืองบางพลี จำนวน 1 ประธานสภาวัฒนธรรมตำบล จำนวน 1 คน กำนัน จำนวน 1 คน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน เป็นจำนวน 12 คน

2) กลุ่มอาชีพชุมชน ประกอบด้วย ประธานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 คน ประธานกลุ่มอาชีพชุมชน OTOP จำนวน 1 คน ผู้นำกลุ่มอาชีพ/สมาชิกชุมชน จำนวน 10 คน และปราชญ์ชุมชน จำนวน 4 คน เป็นจำนวน 17 คน

3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ประกอบด้วย นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1 คน ประธานชมรมทัวร์ไทย 4.0 จำนวน 1 คน ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 4 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 5 คน และนักวิชาการ จำนวน 3 คน เป็นจำนวน 14 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก สำหรับการระดมพลังสร้างสรรค์เพื่อเสนอรูปแบบ/สถานที่ของกลุ่มอาชีพที่พึงประสงค์และการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำเทคนิค/กระบวนการ AIC มาประยุกต์ใช้ จำนวน 32 คน ได้แก่

1) ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมใหญ่ครั้งที่ 1 ประกอบด้วย ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้ากองสวัสดิการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4 คน ประธานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำกลุ่มอาชีพชุมชน/สมาชิก จำนวน 10 คน ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 2 คน เป็นจำนวน 20 คน

2) ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 และ 2 ประกอบด้วย ท่องเที่ยวจังหวัดและกีฬาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 2 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 2 คน ประธานกลุ่มอาชีพ OTOP บางพลี จำนวน 1 คน ประธานวิสาหกิจชุมชนตำบลบางปลา 1 คน นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 คน เป็นจำนวน 12 คน

โดยผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าว จากหลักเกณฑ์ 3 ประการ คือ

1. เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญทั้งในการฐานะเป็นผู้สามารถกำหนดนโยบายสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มอาชีพชุมชนและเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพชุมชนโดยตรงและเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพ

2. เป็นบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อคนในชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพชุมชน และแสดงตนเข้ามีส่วนร่วมทุกครั้งจนเป็นที่รู้จักของคนในชุมชน

3. เป็นบุคคลเป็นผู้นำทางความคิดและกล้าแสดงออกให้ความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาตามประสบการณ์และความรู้ของตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามแนวการสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้างของคำถามแบบกว้างๆ ซึ่งเริ่มแต่การสร้างความคุ้นเคยด้วยการพูดคุยเรื่องทั่วๆ ไปแล้วสอดแทรกคำถามและประเด็นสำคัญตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความไว้วางใจและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation) เป็นข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายๆ ส่วนที่มีความเกี่ยวข้องว่าข้อมูลที่ได้รับมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยการสอบถามพ่อค้าแม่ค้าที่ขายของในชุมชนและผู้ทำอาชีพทำบ่อปลา สวนเกษตรในชุมชนรวมถึงกลุ่มผู้ทำธุรกิจในชุมชนเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ที่จะทำให้ข้อมูลมีความเที่ยงตรงและชัดเจนมากยิ่งขึ้น และได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลกลุ่มอาชีพชุมชนที่ยังคงอยู่จริงนำไปสู่การพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคำถามที่สำคัญ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1) แนวคำถามสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ (1) ความเป็นไปได้ในการพัฒนากลุ่มอาชีพเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเป็นอย่างไร (2) แนวทางการพัฒนากลุ่มอาชีพเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนมีแนวทางอย่างไร (3) กลุ่มอาชีพชุมชนมีความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหรือไม่ และ (4) ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

2) แนวคำถามสำหรับกลุ่มอาชีพชุมชน ได้แก่ (1) การทำอาชีพได้รับการสืบทอดต่อกันมาหรือการเรียนรู้ขึ้นใหม่ (2) การมีหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายได้เข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพมากน้อยเพียงใด (3) สิ่งใดหรือเรื่องใดที่กลุ่มอาชีพต้องการให้ช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริม และ (4) ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพในการรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

3) แนวคำถามสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ (1) ความเป็นไปได้ต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนมีมากน้อยเพียงใด (2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มอาชีพชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเป็นอย่างไร (3) ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนากลุ่มอาชีพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

2. แบบระดมพลังสร้างสรรค์ สำหรับให้ที่ประชุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้เชิญมาร่วมกันให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบ/สถานที่ของกลุ่มอาชีพที่พึงประสงค์ และพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบอย่างเป็นรูปธรรมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยมีแนวคำถามที่สำคัญ ได้แก่

1) แนวคำถามสำหรับการประชุมกลุ่มใหญ่ คือ “จากข้อมูลกลุ่มอาชีพชุมชนที่ยังคงมีอยู่ในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ การพัฒนากลุ่มอาชีพเหล่านี้ควรมีรูปแบบหรือลักษณะใด ที่จะนำไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่พึงประสงค์สำหรับนักท่องเที่ยวและการรองรับการท่องเที่ยวชุมชน”

2) แนวคำถามสำหรับการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 คือ (1) “มีวิธีการหรือทางเลือกใด ในการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน” และ (2) “เนื้อหาหรือรูปแบบในการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมควรเป็นอย่างไร”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น กลุ่มอาชีพชุมชน และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

โดยวิธีการเข้าพบโดยตรงหรือนัดหมายล่วงหน้าด้วยตนเอง และคำนึงถึงความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก หากผู้ให้ข้อมูลไม่พร้อมในวันนั้นก็จะนัดหมายในวันต่อไป ภายหลังสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้วจะทำการบันทึกข้อมูลที่ได้การสัมภาษณ์ทันที ด้วยการจดบันทึกประเด็นสำคัญ การสังเกต บันทึกภาพ/บันทึกเสียง (ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) และจัดเก็บเป็นไฟล์ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลต่อไป

2. การระดมพลังสร้างสรรค์ สำหรับการประชุมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามเทคนิคกระบวนการ AIC ได้แก่ ผู้มีส่วนร่วมในการประชุมใหญ่ครั้งที่ 1 และผู้มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 และ 2 ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ ได้กำหนดการประชุมตามสถานการณ์ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้มีส่วนร่วมในการประชุม ณ สถานที่ที่กำหนดและผ่านระบบออนไลน์ในระบบ Zoom และ ระบบ Google Meet โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนาและขออนุญาตจดบันทึกประเด็นตามแนวประเด็นสนทนาที่ได้เตรียมไว้ ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมจะทำการเก็บรวมรวมข้อมูลที่ได้การสนทนาทันที ด้วยการจดบันทึกประเด็นสำคัญ การสังเกต บันทึกภาพ/บันทึกเสียง (ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) และจัดเก็บเป็นไฟล์ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลต่อไป

3. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายๆ ส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำอาชีพในชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาวิจัย โดยการเข้าพบโดยตรงหรือนัดหมายล่วงหน้า และคำนึงถึงความสะดวกของผู้เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกข้อมูลสำคัญ การสังเกต (ได้รับการอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) และจัดเก็บเป็นไฟล์ข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อความถูกต้องและชัดเจนของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

4. การตรวจสอบ เป็นการตรวจสอบความสมบูรณ์ของไฟล์ข้อมูลและสาระสำคัญของข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย โดยจัดเก็บและแยกประเภทข้อมูลในแต่ละประเภท รวมทั้งแยกประเภทข้อมูลลงปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ผล แปลผล และสรุปการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เทคนิคการสังเคราะห์เนื้อหา ด้วยการนำไฟล์ข้อมูลจากการบันทึก/เสียงของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักรายบุคคลมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างในประเด็นสำคัญ และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลที่นำไปสู่ข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ค้นพบตามแนวคำถาม จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยตามแนวคำถามเดียวกันเพื่อให้ทราบถึงความเหมือนหรือต่างกันของข้อมูลเพื่อการเพิ่มเติมข้อมูลหรือเพิ่มความเชื่อถือของข้อมูลยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์จะออกมาในลักษณะของการพรรณนาที่นำไปสู่คำตอบตามประเด็นแนวคำถามและเขียนสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูลสำคัญเขียนเป็นประเด็นสำคัญที่เกิดจากการสะท้อนความคิดการพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยให้ความสำคัญและตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งและเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเชิงลบโดยมิได้เจตนา จึงกำหนดแนวทางการศึกษาด้านจริยธรรม ดังนี้

1. การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้เข้าพบด้วยตนเองพร้อมแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัยและอธิบายเปิดโอกาสให้ซักถามและให้เวลาตัดสินใจในการตอบคำถามตามเต็มใจและความสมัครใจ

2. การจัดประชุมตามเทคนิคกระบวนการ AIC เน้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นโดยเสรีและเท่าเทียมกัน โดยผู้เข้าร่วมมีสิทธิที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวต่อที่ประชุมได้ และผู้วิจัยไม่รุกเร้า ให้เกียรติ คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน ไม่ตัดสินความคิดเห็นว่าใครถูกหรือผิดหากมีการถ่ายภาพหรือจดบันทึกจะแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบและขออนุญาตก่อน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ร่วมประชุมที่ได้ให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือโดยจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี